

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cautela Confessarii Pro Foro Sacramentali Occasione
Decretorum S. M. Alex. VII. Innoc. XI. Et Alexandri VIII. ...**

Matthaeucci, Augustín

Francofurti Ad Moenum, 1711

Cap. III. Absolutio ab Hæresi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40684

Glof. ad alleg. cap. in ver. careat sepultura: ut potius consulatur vivis, quam defunctis, ut alii terreantur, & abstineant à similibus, cum viderint illos sepeliri in campis.

15 Quæritur, quomodo se gerere debeat Confessorius cum duellante, ex vulnere in conflictu recepto, constituto in articulo mortis, dolente, & petente absolutionem, quam habere non potest ab eo, cui censura reservatur?

Resp. Dum de peccatis verè doleat, debet ab his eum absolvere, & censura, quæ in eo articulo non est reservata, juxta §. cit. quinimò vid. Trid. sess. 14. de penit. cap. 7. sed non nisi imposto prius onere, & recepto juramento de stando mandatis Ecclesie (hoc est, quod similia amplius non sit commissurus) & recepta sanitate, ac impedimento cessante, de comparando coram Summo Pontifice, veleo, cuius absolutionem commiserit juxta text. in cap. de cetero; cap. ea noscitur; cap. quod de his de sent. excom. non ut iterum à censura absolvatur, sed, ut pro ea satisfactionem præstet: vel: ut obedientiam præbeat Ecclesie, & majorem penitentiam recipiat; vel, ut etiam in foro externo satisfactionem exhibeat. Quia, ut notat Engel. lib. 5. tit. 39. §. 4. num. 115. ea absolutio à privato sacerdote data, valet tantum pro foro animæ, & in foro externo non potest præjudicare superiori; sub poena reincidendi in similem excommunicationem, ut expressè tex. in cap. eos qui de sent. excom. in 6. h. cum primum possit, non compareat.

Est etiam ab eo exigenda cautio pignoratiua, vel fidejussoria, seu pro-

missio jurata de satisfacienda parte (si tum non potest) si quæ sit læsa, Layman. Theol. lib. 1. tr. 5. p. 2. cap. 2. num. 8. & Pueronius in Bullam Cœna cap. final. num. 19. & 20.

Et est cautela in praxi à Confessariis tenenda, cum absolunt similes, & ligatos censura reservata.

16. Quòd si scienter omitant ea cum penitente exequi, quamvis is validè absolvatur (excipitur à casibus Bullæ Cœnae per dicta cap sequen. num. 26.) mortaliter peccant, quia in re gravi operantur contra sacros Canones. Felix. tom. 1. exam. num. 3363.

CAPUT III.

Propositio tertia, & quarta.
Absolutio ab hæresi.

PROP. 3. Sententia asserens Bullam Cœnae solum prohibere absolutionem hæresis, & aliorum criminum, quando publica sunt, & id non derogare facultati Tridentini, in qua de occultis criminibus sermo est, anno 1629. 18. Julii in Consistorio S. Cong. Eminentissimorum Cardinalium visa, & tolerata est.

PROP. 4. Prelati Regulares possunt in foro conscientie absolvere quoscumque sæculares ab hæresi occultis, & ab excommunicatione propter eam incursum.

1. Bulla Cœnae (sic dicta quia quolibet anno, Papa præsentem, Romæ legitur feria 5 in Cœna Domini) est processus casuum, quibus annexa est excommunicatio, summo Pontifici reservata, cum derogatione privilegiorum, quibuscunque concessorum; cujus transumptum,

nisi

nisi memoriter sciant, debent apud se habere Confessarii omnes, ad effectum, ut excommunicationes, in ea contentas, cognoscant, & distinguant, ne errent absolvendo eos, ad quos eorum non extenditur jurisdictio.

2. Queritur, an mortaliter peccens, si illud non retineant?

Resp. Affirmativè cum Quilici *confess. manud. quest. 4. art. 3. à num. 1.* Ratio est, quia exponunt se in re gravissima periculo invalidè administrandi Sacramentum pœnitentiæ, & faciunt contra præceptum Pontificis expressum, §. *Cæterum Patriarcha* in fine.

Quarum propositionum occasione plura, & quidem ad praxim necessaria, ad hæresim, & hæreticos spectantia breviter adnotamus.

3. Queritur, quinam censendi sint hæretici?

Resp. Omnes, qui, post susceptam fidem Catholicam, contra illam pertinaciter in aliquo errant: Sousa *Aphorismi Inquisitorum lib. 1. cap. 8. num. 2.* differt hæreticus ab hæresiarcha, quia iste errores contra fidem inveniit, seminat, & defendit, & ideo Princeps hæresis appellatur: Sousa *ibid. cap. 4. num. 1.*

4. Queritur, quid sit hæresis?

Resp. Est voluntarius error intellectus contra aliquam fidei Catholicæ veritatem cum pertinacia, assertus ab eo, qui fidem recepit. Sic DD. apud Carena *de offic. S. Inquisit. part. 2. tit. 1. §. 1. num. 2.* Error itaque in intellectu est hæresis initium, & pertinacia in voluntate ejusdem complementum. Fagn. *in 1. ad cap. damnatus de sum. Trinit. n. 11. vid. Clement. de sum. Trin.*

5. Queritur, in quo pertinacia consistit?

Resp. In eo, quod quis sciens suam sententiam esse contra Ecclesiæ Universalis auctoritatem, & definitionem, nihilominus eam tenet, Layman. vel in hoc, quod quis sciens, vel volens, & cum advertentia consentiat in id, cujus contrarium scit à Sanctæ Matre Ecclesiæ determinatum, Carena *ibid. §. 2.* quare pertinacia in hæresi, est consensus deliberatus in errorem cum certa cognitione, quod sit contra id, quod Ecclesiæ tenet; & ideo pertinax est, qui, non obstante, quod cognoscat ab Ecclesiæ teneri, quod aliquid sit de fide, non vult credere. Pontius *disp. 30. quest. 2. in fine*, ad pertinaciam in casu, vel, ut quis pertinax dicatur, & sui propositi tenax, vel, indocilis, & obstinatus sit, ut legit Glos. ad *Clement. cit. in ver. pertinaciter*, non requiritur temporis mora, vel, quod per spatium temporis in errore perseveret, sed sit est, quod unico momento sciens, & volens errori contra fidem adhareat. Carena *ibid.* aliique.

6. Queritur, quando hæresis dicatur interna, seu purè mentalis, & quando externa?

Resp. Interna, cum quis ei mente solum assentitur, & exterius eam nullo signo manifestat; quo casu dicitur, etiam per se occulta; externa verò, quando quis eam mente tenet, & verbo, vel facto exterius ostendit.

Ut hæresis, etiam externa dicatur, de necessitate per DD. requiritur: I. Ut signum externum sufficienter sua natura, vel institutione, aut circumstantiis hæresim internam manifestet, ita quod, si

(B) 3

ibi

ibi aliquis adesset, vel ad ipsum adverte-
ret, arguere posset proferentem esse hæ-
reticum, eique sufficienter hæresim ma-
nifestaret; ex quo sequitur hæreticum
mentalem, qui, nemine audiente, vel vi-
dente, sed secretò suam hæresim ore pro-
fert, vel scribit, etiamsi statim se retractet,
percutiendo os, lacerando schedam, effici
hæreticum formalem & externum, quia
signa de sua natura eam manifestant. II.
Quòd actus externus, quo quis suam hæ-
resim declarat, sit de se malus; qua pro-
pter sequitur, hæreticum mentalem
Confessario hæresim suam verbis expri-
mentem, vel alteri, causa capiendæ in-
structionis, aut consilii, ad effectum
eam deponendi, non effici hæreticum
externum, quia eam non exprimit ani-
mo eam docendi, aut profitendi, sed
sine bono, Soula cap. 15. num. 7.

7. Quæritur, quomodo se gerere debeat
Confessarius cum hæretico, verè pani-
tente?

Resp. Animadvertat, an ejus hæresis
fuerit purè mentalis, & interna: quò ca-
su non habet annexam excommunicationem
Bullæ Cœnæ; idèd hæreticus purè
mentalis à quocumque Confessario ap-
probato potest absolvi. Carena §. 7. n. 45.
Aliique, sed, si etiam externam invenerit,
eum absolvere nequit, ex quo sit cum ex-
communicatione Bullæ conjuncta, Sum-
mo Pontifici reservata; etiamsi secretò,
& nemine audiente, vel vidente, eam ex-
ternam fecisset, quòd si esset solum hæ-
reticus externè, credens internè omnia,
quæ S. M. Ecclesia credit, absolvi posset,
juxta dicenda num. 9.

8. Advertas, facultatem absolvendi ab
hæresi externa, etiam occulta, datam

Episcopis à Trid. sess. 24. cap. 6. de refor.
esse sublatam per Bullam Cœnæ, juxta
sæpius resoluta à S. C. C. apud Piafec. prax.
Episc. par. 2. cap. 1. art. 3. nu. 5. & num. 18.
& me ipsum Offic. Cur. cap. 38. nu. 26.

9. Quæritur, quomodo Confessarius
se gerere debeat cum blasphemo hæretica-
li, verè penitente?

Resp. Animadvertat, an non modo
procalerit verba blasphemæ hæreticalis,
verùm etiam habuerit errorem in intel-
lectu contra fidem, quia tunc erit verè
hæreticus formalis, & externus, inno-
datus excommunicatione Bullæ, Summo
Pontifici reservata. Si in intellectu nul-
lum habuit errorem, videat, an hæretica-
lis blasphemia sit reservata Episcopo: &
ubi invenerit esse, nec tunc poterit absol-
vere (nisi facultate recepta) licet blasphe-
mus reservationem ignoraverit; si autem
nulla erit blasphemæ adjuncta reserva-
tio, à quolibet Confessario approbato ab-
solvi poterit, Carena ibid. tit. 7. §. 19. num.
98. debet etiam interrogare de numero
blasphemiæ, an in Deum, B. V. vel in
Sancro fuerint, quia graviores sunt juxta
diversitatem objecti: an unico impetu in
plures Sanctos blasphemaverit, ut in duo-
decim Apostolos, quo casu duodecim
sunt peccata, quia duodecim sunt inju-
riati; an habuerit expressam voluntatem
injuriandi Deum: de consuetudine blas-
phemandi, &c.

Sed quid, si penitens dubitet, an ha-
buerit, cum blasphemavit, errorem in
intellectu?

Resp. Cum Homobono apud Carenam
nu. 95. Confessarium, ut potè de sua juris-
dictione dubium, non debere eum absol-
vere, sed eum Superiori remittere.

10. Qua-

10. Queritur, in quo differat blasphemus hereticus ab heretico?

Resp. In hoc, quod hereticus, etiam interne contra fidem sentit: Blasphemus autem hereticus solum ore profert verba heretica, & contra fidem mente nil negat, sed omnia tenet, quae credit Sancta Mater Ecclesia. Quare, qui loquitur contra Deum, vel ei tribuendo, quod ei non convenit, ut esse *injustum*: aut tollendo, quod convenit, ut non esse *sapientem*; vel tribuendo Creaturae attributum proprium Dei, ut esse *Omnipotentem*, si interne non credat, ut loquitur, est dumtaxat blasphemus hereticus, non hereticus.

In blasphemia hereticali duplex est malitia: una, qua opponitur virtuti Religionis, altera, qua repugnat externae Confessioni fidei; ut à Deo tollit debitam reverentiam, & honorem, virtuti Religionis opponitur; quatenus verò affirmat, vel negat, quod de Deo fides docet, est contraria confessioni fidei. Carena cit. tit. 7. §. 1. num. 6. Soufa cap. 19. l. 1. num. 8. vide lib. 2. cap. 1.

11. Queritur, an dubius in fide sit hereticus?

Resp. Affirmative, textus in cap. 1. de heret. ubi: *dubius in fide infidelis est*; & Clement. cit. §. porro, habetur, doctrinam, quae vertit in dubium, quod anima rationalis sit forma corporis, esse inimicam fidei Catholicae, & eum, qui ei pertinaciter adheret, esse hereticum. Carena tit. 1. §. 3. Soufa cap. 11. Layman. Poncius, & Pueronius in Bulla Cœna.

Et procedit, tam de Dubio, qui positive cum advertentia, & voluntarie iudicat articulum aliquem fidei, quem scit ab

Ecclesia Catholica teneri, & proponi fidelibus credendum, non habere tantam certitudinem, ut tutum sit ei sine hesitatione assentiri (qui non est, tam formaliter dubius, sed etiam positive errans in fide, quia positive cum advertentia pertinaciter iudicat, ea, quae proponit Ecclesia fide Divina credenda, esse incerta, vel non certo à Deo revelata; & sic Ecclesiam falli posse, contra fidem) quam de Dubio negative, qui omnem actum suspendit circa aliquem articulum fidei ab Ecclesia propositum, putans non habere motivum sufficiens ad firmissimè credendum, quasi propositio Ecclesiae non sit infallibilis.

12. Queritur, quid sit Apostasia à fide?

Resp. Est recessus in totum à fide Christi. In hoc differt Apostata ab Heretico, quod hic unum, vel aliquos solum articulos fidei negat, ille autem omnes, & ad aliam sectam, puta, Turcarum, Judaeorum, Atheorum, &c. se confert. vid. Carena tit. 3. §. 1. num. 3.

13. Queritur, quomodo Confessarius debeat se gerere cum Apostata penitente?

Resp. Eo modo, quo supra diximus cum heretico; animadvertat, quod si Apostasia sit tantum exterior, & intellectu suo rectè penitens senserit de Catholica fide, poterit à quocumque Confessario approbato absolvi, nam excommunicationem Bullae Cœnae non incurrit, Carena §. 15. nu. 67.

Et si queratur, an circumstantia Apostasia sit in Confessione necessario explicanda, vel sufficiat dicere contra fidem voluntarium errorem habui?

Resp.

Resp. Explicanda est, quia ad minus importat circumstantiam notabiliter aggravantem peccatum intra eandem speciem, & mutantem iudicium Confessarii, de necessitate in Confessione aperientiam, Quilici *qu. 16. art. 11. num. 39.*

Quæritur, quid sit schisma?

14. Resp. Est voluntaria, & pertinax separatio ab unitate, & obedientia Ecclesie Universalis, eiusque Capituli, Romani Pontificis, ut Pontifex est, & Caput visibile Corporis Mystici, constantis ex universis fidelibus. Carena tit. 3. §. 10. Soufa lib. 1. cap. 20. Dicitur, ut Pontifex est, per quod Schismaticus non reputatur, qui renuit Papæ obedire, eique non vult subijci, ut Domino temporali. V. G. Civitatis Bononiæ, Perulæ, &c. Soufa *cit.*

Schismatici sunt in duplici differentia; alii divisi sunt ab Ecclesia, quoad obedientiam solum, & nullum errorem habent in fide; hujus generis sunt, qui licet credant Summum Pontificem esse Caput visibile Ecclesie, & ceteros fidei articulos, ex propria tamen voluntatis malitia nolunt Pontifici, quâ tali, obedire, & ligantur excommunicatione Bullæ, ut clare textus.

Alii verò sunt divisi ab Ecclesia & quoad obedientiam, & quoad fidem, & hi sunt formaliter hæretici. Hujus generis sunt Græci schismatici nostri temporis, qui non solum nolunt credere, Summum Pontificem Romanum esse Christi Vicarium, & Caput visibile Ecclesie Catholicæ, sed etiam credunt Ecclesiam Orientalem, & Constantinopolitanam non esse sub Ecclesia Romana, ac Patriarcham Constantinopolitanam non

esse inferiorem Romano Pontifice, ut patet ex actis Conc. Florentini sub Eugenio IV. & habent errorem in fide cum pertinacia contra articulum, & unam Sanctam Ecclesiam, cap. inter hæresim 24. quæst. 3. Fagnan. in 5. ad cap. quod à Prædecessore de schismat. numero 16. hi excommunicatione Bullæ ligantur, & cut alii hæretici.

15. Quæritur, an ligetur excommunicatione Bulla Catholicus, qui in Anglia obedientia signa exhibet erga Regem, uti caput Ecclesie, quamvis firmiter credat, non ipsum, sed Romanum Pontificem esse Christi Vicarium, & Ecclesie Caput?

Resp. Affirmative, Carena §. 12. num. 46. & Soufa cap. 20. num. 16. Quilici q. 10. art. 11. num. 40. Ratio est, quia, ut schismatici crimen committatur, & censura incuratur, sufficit se subtrahere ab obedientia Papæ, ipso effectu, seu opere externo, etiam sine animo se subtrahendi ab obedientia ipsius, ut est Ecclesie Caput.

16. Ideò notet Confessarius differentiam inter excommunicationem latam ob hæresim, & ob schisma: prima copulative requirit errorem in intellectu cum manifestatione illius externa; secunda, solum opus externum, DD. communiter. Differentiam inter hæresim, & schisma habes: nam hæresis consistit in errore contra fidem, & sic opponitur fidei; schisma verò in separatione ab unitate corporis Ecclesie, & sic principaliter opponitur Charitati.

17. Quæritur, quomodo Confessarius se debeat gerere cum schismatico patiente?

Resp.

Resp. Si schismaticus sit, etiam hereticus, eo modo, quo diximus cum heretico.

Si verò non sit hereticus; videat, an schismaticus sit purè interitus, & tunc poterit eum absolvere, quia in casu censura non incurritur; si autem reperiat esse, etiam externum, eum absolvere nequit, utpotè innodatum censura Bullæ, Papæ reservata.

18. Queritur, quid agere debeat in praxi, cum in Ecclesia eodem tempore duo reputantur Summi Pontifices?

Resp. Si constat de Canonica electione unius, & de non canonica alterius, Confessarius consulat, & pœnitenti præcipiat, ut pro vero Pontifice eum agnoscat, quem constat canonicè electum, & Ecclesia recipit. Si verò res sit dubia, & ignoretur, quis eorum sit legitime electus, est pœnitenti injungendum, ut teneat se, tanquam Ecclesiæ Catholicæ membrum, sub uno ipsius Capite Christo, & ejus Vicario, qui in conspectu ipsius est legitime electus, quisquis ille sit; & promptum se exhibeat ad illum pro vero Pontifice agnoscendum, quem pro tali approbabit Concilium Generale, vel Ecclesiæ susceperit.

19. Queritur, an, qui negaret hunc numero Papam V. G. Clementem XI. esse verum Pontificem, & Ecclesiæ Catholicæ Caput visibile, esset schismaticus, vel hereticus?

Resp. Affirmativè, quia de fide est, Clementem esse verum Pontificem; ratio est, quia, sicut est de fide, quòd omnis ritè, & canonicè electus in Pontificem, sit verus Pontifex; & Ecclesiæ Caput; ita est de fide, quòd hic numero homo, ritè, & ca-

nonicè electus, sit verus Pontifex: in ea enim propositione omnes singulares revelantur; quemadmodum in ista: omnes homines resurgent, revelatur, quòd ego, & alii resurgemus; Clemens autem XI. est ritè, & canonicè electus in Pontificem: quòd morali evidentia, & certitudine innotescit, ex quo eligentes, & universalis Ecclesiæ consensus, eum in verum Pontificem recipiant, & teneant. Quilici, Carena, & ego ipse alibi in tract. de fide.

20. Queritur, quinam dicantur hereticis Credentes?

Resp. Qui hereticorum errores credunt. Quorum aliqui in particulari, & explicitè eos credunt, & heresim profitentur; & hi sunt formaliter heretici; contra quos, ut contra formaliter hereticos, proceditur. Aliqui verò solùm implicitè, ut dicendo: vera sunt dogmata, quæ Calvinus contra Ecclesiam Romanam docuit; Calvinista in sua fide salvari possunt, &c. licèt in particulari nesciant, quanam dogmata sunt. Et licèt hujusmodi Credentes sint formaliter heretici (sicut Catholici, etiam sunt, qui fidei articulos implicitè credunt, credendo, quidquid credit Ecclesiæ Catholicæ) tamen, ne quis de eorum excommunicatione dubitare posset, eorum etiam specifica mentio in Bulla facta est.

Quidam ex factis exterioribus præsumuntur, & judicantur credentes hereticorum erroribus, ut loquitur Cardinalis Guido Fulgodius (qui fuit Clemens IV.) q. 9. quindecim qq. ad Inquisitores. Hinc notes, alia esse facta spectantia ad ritus hereticorum, ut sunt cœna Valdensium, Lutherana, & Calvinistica: frequen-

tia audiendi eorum conciones, & similia. Qui in cœna Calvinistica communicarent, conciones hæreticorum frequentes audirent, eorum *Credentes* iudicandi essent; quia, ut quis hæreticorum *Credens* dicatur, parum refert, an voluntatem suam opere aperiat, an factis; & isti, etiam si internum errorem contra fidem non haberent, adhuc in Bulla Cœnæ essent excommunicati.

Et alia sunt facta, quæ non concernunt eorum ritus, sed potius communem conversationem, & politicam societatem: in his cõmunicans cum hæreticis, non potest dici *Credens hæreticorum*; potest enim moveri alio fine, quàm eo, quod credat eorum erroribus.

21. *Quæritur, qui nam formaliter sint fautores, receptatores, & defensores hæreticorum?*

Resp. Omnes, qui scienter favorem, vel auxilium Hæretico præbent, quatenus Hæreticus est, sive, ut hæresim suam facilius docere, defendere, aut latius diffundere possit: v.g. recepi hæreticam, dum à suo Principe quærebatur ad necem ob homicidium, materialiter solum sum receptor Hæretici; receperò, dum à S. Inquisitione petebatur damnandus ad trespases ob hæresim, sum formaliter receptor, & fautor, ac excommunicatus in Bulla Cœnæ.

22. Nota, Confessarium non posse absolvere *Credentes*, *Fautores*, *Defensores*, & hæreticorum *Receptatores*, dum hæreticos, quæ tales, recipiunt; & dum fautoria, credentia, vel receptio sunt in subsidium hæresis; quia excommunicantur in Bulla.

23. *Quæritur, an quando in literis*

subilei apponitur hæc clausula: Insuper, &c. licentiam concedimus, ut sibi eligere possint Confessarium, qui ab omnibus peccatis, & censuris, etiam in literis die Cœnæ Domini legisolitis, contentis, &c. in foro conscientiæ, & hæc vice tantùm, absolvere, & liberare valeant: Confessario approbato tribuatur facultas absolvendi penitentes, etiam ab hæresi?

Resp. Negativè, nisi sit purè interna, vid. cap. 34. num. 29. Decretum Alex. VII. id prohibentis.

24. *Quæritur, an possit absolvi penitens, qui scit, se lingua hæresim pronunciasse, sed dubitat, an mente consenserit?*

Resp. Negativè; nam debet hæreticus formaliter, & hæresis interna, & externa simul reputari; ratio est, quia, cum verba sint naturaliter signa intentionis, & nullus ore præsumatur dicere, quod in corde non habet, præsumptio est, & possessio in hoc dubio, quod hæresis illa processerit exterius, ex vero consensu interiori in illam.

25. *Quæritur, an possit absolvi, qui non serio, sed per jocum suam hæresim profert; ut, si quis credens sub speciebus panis non esse Corpus Christi, dicat: ego nolo adorare Deum, qui comedi potest à muribus, & dentibus conteri?*

Resp. Negativè, quia revera hæresim, quam mente tenet, extra ponit: & licet per jocum, tamen id, quod sentit, pronunciat: per jocum sæpè veritas aperitur. Nec obstat, quod dicens ex joco, fidem non faciat; quia non est necesse, quod hæresis fiat externa, quantum ad iudicium aliorum: nam sufficit, quod

quod signo externo exprimat, etiam si, non nisi ipsi loquenti sit notum. Soufa *cap. 15. num. 6.* Talis modus loquendi, quamvis sit ex joco, addit circumstantiam contemptus, quod crimen aggravat.

26. Quæritur, an in articulo mortis Confessarius ordinarius possit absolvere ab heresi formali, etiam publica, & cæteris censuris Bullæ Cœnæ?

Resp. Affirmativè, quia Trid. sess. 14. *cap. 7. de pœnit.* definit in articulo mortis nullam esse reservationem. Sed nota verba textus: nam Bulla §. *cæterum à prædictis*, id concedit, ut infra: à prædictis sententiis nullus per alium, quam per Romanum Pontif. nisi in mortis articulo constitutus, nec etiam tunc (nota) nisi de stando Ecclesie mandatis, & satisfaciendo, cautione præstita, absolvi possit, *vid. cap. præter num. 16.*

Si in eo articulo constitutus possit recurrere ad Superiorem, habentem facultatem legitimam absolvendi, vel eum vocando, media aliqua persona, vel missis literis, possit expectare, ab eo præsentè, absolutionem, vel facultatem, ut à Confessario ordinario absolvatur, debet recurrere, Soufa *lib. 3. c. 4. num. 3.* Si verò mors certò sit imminens, & iudicio boni viri tempus pro recurso insufficiens, potest ipsum absolvere, sed non nisi juxta textum modò expressum, & observata cautela, de qua in *cap. 2. num. 15.*

27. Quæritur, an Confessarius sine legitima facultate, & extra mortis articulum, scienter absolvens ab heresi formali, & cæteris censuris Bullæ, de factò excommunicationis innodetur sen-

tentia? & quatenus, an sit reservata?

Resp. Affirmativè, §. *quod, si forte* per verbum *innodamus*, de factò excommunicatur, qui præsumpsit absolvere, hoc est, qui sciens non posse de jure absolvere, temerè, & imprudenter absolvit; is enim dicitur præsumens; propterea non præsumit, qui bona fide, ignoranter, sive inadvertenter aliquid agit. Barbofa *diel. 23 §. num. 2.*

Censura expressè reservatur, in decreto de casuum reservatione, edito à S. C. Episcop. de mandato Clement. VIII. *sub die 9. Januarii 1601.* & in extravag. *Sixti IV. Et si Dominici Gregis de pœnit. & rem.*

28. Quæritur, an Superiores Regulares ad minus possint suos subditos ab heresi formali, & aliis censuris Bullæ Cœnæ, sive publicis, sive occultis, absolvere sine speciali facultate?

Resp. Negativè: de la Cruz *lib. 1. de stat. Religionis cap. 6. dub. 14. conc. 2.* Carena *tit. 4. §. 14. num. 102.* & Alii plures, quos cumulavi adducto *cap. off. Curia num. 17.* Ratio est, quia Bulla Cœnæ quolibet anno renovatur, & publicatur, & in illa §. *non obstantibus privilegiis*, &c. revocantur omnia privilegia, & indulta, etiam Ordinibus Mendicantium, sub quavis forma concessa, eidem contraria: observa modum loquendi Bullæ: *Cæterum à prædictis sententiis nullus per alium, quam per Romanum Pontificem, &c.* Nullus: ergo non Secularis, non Religiosus, contra Felicem *to. 1. examen nu. 3377.* alioque, quos ipse sequitur. Et dixi *Offic. Cur. Cap. 38. numer. 24.*

29. Quæritur, an Confessarius ordi-

(C) 2

narius

narius possit à crimine hæresis Sacramentaliter absolvere penitentem, qui in foro exteriori, seu extra Confessionem; prævia abjuratione, fuit ab Inquisitore, vel Superiore legitimo absolutus à censura, hæresis annexa?

Resp. Affirmativè, cum Carena tit. 2. §. 7. num. 48. Quilici qu. 16. art. un. nu. 36. ver. quare: quia non sequitur, quòd eum absolvat à sententiis Bullæ, aut talibus laqueatum, quòd ipsa Bulla prohibet, §. quòd si forte: vide *Campionum instr. 1. par. cap. 18. num. 17.* & nota cum Quilici, & *Ilfung. tract. 6. disp. 6. art. 3. §. 1. nu. 107.* Pontificem reservare sibi quidem certa peccata, sed tantùm ea, & tandiù, quæ, & tandiù, habent annexam censuram, sibi reservatam.

An autem Papa reservet sibi peccata, etiam independentè à censura?

Consule Constitutiones Apostolicas.

30. Quæritur, an ordinarius confessorius possit absolvere à peccato, quòd contineri dubitat in Bulla Cœnæ?

Resp. Negativè ex enunciato decreto sub Clemente VIII. 9. Januarii 1601. revocante facultates absolvendi ab ullo ex casibus clarè, vel dubiè in Bulla, die Cœnæ Domini legi consueta, & contentis, contra Felicem tom. 1. num. 3; 13. Ponderet Confessorius hæc verba 2. decreti sub Clement. S. Congr. vult, & mandat d. h. m. decretum, hoc est editur 1601. in sua firmitate, & pristino robore permansurum: quoad ea nimirum, in quibus per secundum non moderatur, sed non moderatur quoad prohibitionem absolvendi ab ullo ex casibus clarè, vel dubiè contentis in Bulla Cœnæ. Textus decretorum est satis apertus.

CAPUT IV.

Prop. 5. ab Alex. VII. &c.
Obligatio denunciandi Hæreticos.

PROP. 5. Quamvis evidenter tibi constet, Petrum esse hæreticum, non tenetis denunciare, si probare non possis.

1. Hæresis ex D. Thoma apud Pagnam *prax. Inquisit. cap. 2. num. 4.* tendit ad spirituale multitudinis corruptionem, & ex l. *Manichæos C. de Hæret.* in omnium fertur injuriam, quatenus omnibus Catholicis vera credentibus, per eam, & hæreticos aliud, quam credendum est, proponentes credendum, injuria inferitur. Ipsi verò Hæretici apud *alleg. cap. 1. num. 3.* sunt organa diaboli, vasa iræ, Rei læsæ Majestatis Divinæ, & ex c. *vergentis de Hæret.* Christianæ Religionis conantur fundamenta convellere, omnesque Catholicos in errorem contra fidem trahere: propterea omnes debent Judicibus fidei, Inquisitoribus, vel Episcopis respectivè denunciari, ut similia damna reparentur, & hæresis in sua radice opprimatur.

2. Quæritur, unde oriatur obligatio denunciandi hæreticos?

Resp. Oritur, ex naturali ratione, qua quælibet persona, cum sit pars Reipublicæ, tenetur, quasi pars toti, ei succurrere, dum viderit eam contagione infici, vel sceleribus corrumpi, Genuen. *Prax. cap. 18. num. 1.* Carena p. 2. tit. 9 §. 1. Item ex jure canonico id præcipiente, *cap. excommunicamus il primo de Hæret. §. adjicimus:* & ex edicto S. Officii videndo nu. 10. ac ex PP. autoritatibus apud Pagnam cap. 3.

§. Quæ-